

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS
2010 M. BIRŽELIO 30 D. ĮSAKYMO NR. A-374 „DĖL ASMENŲ APTARNAVIMO, JŲ
PRAŠYMŲ BEI SKUNDŲ NAGRINĖJIMO PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖJE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2024 m. d. Nr.
Pakruojis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi ir 6 dalies 2 punktu, bei siekdamas tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių tarnybos 2023 m. gruodžio 28 d. raštu Nr. NŽTI2023/1-1/3D-2628 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės ataskaitos“ pateikto Seimo kontrolierės inicijuoto tyrimo dėl pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims užtikrinimo srityje kylančių esminių žmogaus teisių problemų ataskaitos Nr. NŽTI2023/1-1nuostatas,

p a p i l d a u Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A-374 „Dėl Asmenų aptarnavimo, jų prašymų bei skundų nagrinėjimo Pakruojo rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Asmenų aptarnavimo, jų prašymų bei skundų nagrinėjimo Pakruojo rajono savivaldybėje tvarkos aprašą 21¹ punktu ir jį išdėstau taip:

„21¹. Jeigu atvykęs asmuo praneša apie nusikalstamą veiką, nuo kurios jis nukentėjo, tokiu atveju asmuo, atsakingas už asmenų aptarnavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, įteikia aktualią ir šių asmenų individualius poreikius atitinkančią informaciją (priedas).“

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracijos direktorius

Mindaugas Veliulis

INFORMACIJA NUO NUSIKALSTAMOS VEIKOS NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS

PRANEŠIMAS APIE NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ

Norėdami iškviešti pagalbą į nusikaltimo vietą, skambinkite skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112. Telefono numeriu 112 galite iškviešti policiją, greitąją medicinos pagalbą, priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą. Jei nereikia skubios pagalbos, apie nusikaltimą galite pranešti atvykę į bet kurią artimiausią ikiteisminio tyrimo įstaigą: policiją, valstybės sienos apsaugos tarnybą, specialiųjų tyrimų tarnybą, Karo policiją, Finansinių nusikaltimų

SKUNDO PATEIKIMAS, NUKENTĖJUSIOJO STATUSAS, NUKENTĖJUSIOJO TEISĖS BAUDŽIAMAJAME PROCESSE

Fizinis asmuo, nukentėjęs nuo nusikalstamos veikos, turi teisę žodžiu ar raštu kreiptis į ikiteisminio tyrimo įstaigą ar prokurorą su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą.

Ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, gavęs asmens skundą, pareiškimą ar pranešimą apie padarytą nusikalstamą veiką, pradeda ikiteisminį tyrimą ir apie tai raštu praneša skundą, pareiškimą ar pranešimą pateikusiems asmeniui.

Atsakydamas pradėti ikiteisminį tyrimą, prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas surašo motyvuotą nutarimą, ir šis išsiunčiamas skundą, pareiškimą ar pranešimą surašiusiam asmeniui. Šiame nutarime nurodoma sprendimo apskundimo tvarka.

Lietuvių kalbos nemokančiam nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui užtikrinama teisė pateikti skundą ar pareiškimą dėl nusikalstamos veikos gimtąja kalba arba kita kalba, kurią jie moka, arba užtikrinama teisė naudotis vertėjo paslaugomis, pateikiant skundą žodžiu.

Išsami informacija apie nukentėjusiojo teises ir galimybę jomis pasinaudoti yra pateikiama adresu

<https://www.prokuraturos.lt/lt/visuomenei/apie-nukentejusiojo-teises/7210>

ŽALOS IR BAUDŽIAMOJO PROCESO IŠLAIDŲ ATLYGINIMAS

Nukentėjusysis, patyręs turčinės ar neturčinės žalos dėl nusikalstamos veikos, turi teisę gauti nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimą, o įstatymų nustatytais atvejais – ir kompensaciją iš Nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų asmenų fondo Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Nukentėjusysis turi teisę baudžiamajame procese pareikšti įtariamajam ar kaltinamajam arba už įtariamojo ar kaltinamojo veikas materialiai atsakingiems asmenims civilinį ieškinį. Teismas jį nagrinėja kartu su baudžiamąja byla. Civilinis ieškiny pareiškiamas paduodant ieškinį ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui ar teismui bet kurio proceso metu, tačiau ne vėliau kaip iki įrodymų tyrimo teisme pradžios.

Liudytojams, nukentėjusiesiems, šaukiamiems pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą, teisėją, į teismą ar instituciją (pas pareigūną),

APSAUGOS PRIEMONĖS NUKENTĖJUSIESIEMS

Gavus patikrintų duomenų, kad dėl bendradarbiavimo su teisės sauga nukentėjusiojo gyvybei, sveikatai ar turtui yra kilęs realus pavojus, nukentėjusiojo prašymu gali būti taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės: fizinė asmens ir jo turto apsauga; laikinas asmens perkėlimas į saugią vietą; specialaus režimo, pagal kurį teikiama duomenys apie asmenį iš valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų, nustatymas; asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas; asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimas; plastinės operacijos, keičiančios asmens išvaizdą, padarymas; šaunamojo ginklo, specialiųjų priemonių asmeniui išdavimas; finansinė parama.

Atliekant ikiteisminį tyrimą ir teisme taip pat taikomos specialios apsaugos priemonės, padedančios apsaugoti nukentėjusiuosius nuo stiprių dvasinių išgyvenimų proceso metu. Šias priemones gali taikyti tyrėjas, prokuroras arba teismas, įvertinęs nukentėjusiojo poreikius:

1. Jeigu nukentėjęs nuo smurto artimoje aplinkoje, seksualinio nusikaltimo, neapykantos išpuolio, Jūs turite teisę prašyti, kad Jus apklaustų tos pačios lyties pareigūnas. Jeigu Jums reikia vertėjo, ir Jus apklausia tos pačios lyties pareigūnas, vertėjas taip pat turėtų būti tos pačios lyties kaip ir Jūs.

2. Kad nereikėtų apie tą patį įvykį kelis kartus pasakoti skirtingiems asmenims, Jūs galite prašyti, kad pakartotinę apklausą atliktų tas (-a) pats (-i) pareigūnas (-ė).

TEISINĖ PAGALBA

Nukentėjus nuo nusikaltimo, gali prireikti teisinės pagalbos – advokato paslaugų. Pasirinktas advokatas Jums išsamiai išaiškins Jūsų teises, padės dalyvauti baudžiamajame procese ir ginti Jūsų, kaip nukentėjusiojo (-iosios), interesus. Advokatų sąrašą rasite adresu <https://www.advokatura.lt/>.

tyrimo tarnybą, Lietuvos Respublikos muitinę, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą. Skundą dėl padaryto nusikalstamos veikos galite pateikti ir aukščiau paminėtų ikiteisminio tyrimo įstaigų nurodytais elektroninio susisiekiimo būdais.

Telefono numeriu 113 galima skambinti, kai reikalinga tik medicininė konsultacija, t. y. kai situacija nekelia pavojaus žmogaus gyvybei ar sveikatai.

Jei asmuo nukentėjo kitoje Europos Sąjungos valstybėje ir neturi galimybes pateikti skundo valstybėje narėje, kurioje padaryta nusikalstama veika, jis gali kreiptis į teisės saugos instituciją Lietuvoje. Toks skundas per kuo trumpesnę laiką turi būti perduotas kompetentingai valdžios institucijai valstybėje narėje, kurioje padarytas nusikaltimas.

Jei pradedamas ikiteisminis tyrimas ir nustatoma, kad asmuo patyrė fizinę, turčinę ar neturčinę žalą, toks asmuo ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro nutarimu yra pripažįstamas nukentėjusiuoju, jam nedelsiant išsamiai išaiškinamos nukentėjusiojo teisės.

Ikiteisminio tyrimo metu nukentėjusysis turi teisę gauti informaciją apie su juo susijusio baudžiamojo proceso padėtį, teikti įrodymus, prašymus, reikšti nušalinimus, dalyvauti vertinant jo specialius apsaugos poreikius, susipažinti su bylos medžiaga, skusti ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, ikiteisminio tyrimo teisėjo veiksmus.

nagrinėjančius administracinio nusižengimo bylą, ir gyvenantiems ne iškvietimo vietoje, kompensuojamos kelionės į iškvietimo vietą ir atgal išlaidos, gyvenamosios patalpos nuomos išlaidos, taip pat mokami dienpinigiai. Liudytojams ir nukentėjusiesiems kompensuojamas darbo užmokestis arba sumokama už atitrukimą nuo jų įprastinio užsiėmimo proporcingai laikui, kurį jie sugaišo vykdami pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą, teisėją, į teismą ar instituciją (pas pareigūną), nagrinėjančius administracinio nusižengimo bylą. Ikiteisminio tyrimo metu liudytojams, nukentėjusiesiems lėšas išmoka ikiteisminį tyrimą atliekanti ikiteisminio tyrimo įstaiga arba prokuratūra, teismo nagrinėjimo metu – teismas, o vykdant administracinių nusižengimų teiseną – institucija, nagrinėjanti administracinio nusižengimo bylą.

3. Jeigu tiesioginis dalyvavimas apklausoje būtų itin sunkus psichologiškai, apklausa gali būti atliekama nuotoliniu būdu.

4. Jeigu kontaktas su įtariamuoju Jus gali stipriai traumuoti arba jam esant negalėtumėte duoti išsamių parodymų dėl baimės ir nesaugumo jausmo, apklausa gali būti atliekama pas ikiteisminio tyrimo teisėją, įtariamajam nedalyvaujant.

5. Jeigu bylos nagrinėjimo metu gali būti paskelbta informacija apie privatų gyvenimą arba nustatoma, kad nukentėjusiam asmeniui viešas posėdis galėtų sukelti itin stiprių dvasinių išgyvenimų, teismas gali nutarti rengti neviešą posėdį.

6. Jeigu nukentėjęs asmuo yra pažeidžiamas, klausimai užduodami per teismo posėdžiui pirmininkaujantį teisėją arba nukentėjusiojo (-iosios) atstovą. Teisėjas atmeta klausimus, kurie nesuję su byla, pavyzdžiui, labai asmeniškais ir su nusikaltimo aplinkybėmis nesusijusiais klausimais.

7. Teismas, nustatęs, kad nukentėjęs asmuo yra pažeidžiamas ir turi specialių apsaugos poreikių, gali leisti jam nedalyvauti teismo posėdyje. Tokiu atveju teisme perskaitomi ikiteisminio tyrimo metu nukentėjusiojo (-iosios) duoti parodymai arba paskelbiamas parodymų vaizdo arba garso įrašas.

8. Jeigu nukentėjęs asmuo yra pažeidžiamas, jis gali duoti parodymus atskiroje patalpoje, įtariamajam ir jo gynėjui nedalyvaujant. Tokiu atveju yra daroma tiesioginė apklausa vaizdo ir garso transliacija, o įtariamojo ir gynėjo klausimai užduodami per teisėją.

Dėl valstybės apmokamos teisinės pagalbos skyrimo sprendžia Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba.

Advokato teisinė pagalba byloje dėl žalos atlyginimo yra nemokama visiems nukentėjusiesiems, neatsižvelgiant į jų pajamas ar turtą.

Išsamią informaciją, kaip pateikti prašymą (prašymo formas), galima rasti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos svetainėje adresu <https://vgtp.lrv.lt/lt/>.

PAGALBOS TARNYBŲ TEIKIAMA PAGALBA NUKENTĖJUSIAM

Pagalbos tarnyba atlieka šias funkcijas:

1. Įvertina nukentėjusio asmens poreikius, atsiradusius dėl padarytos nusikalstamos veikos, kartu su nukentėjusiu asmeniu sudaro pagalbos priemonių planą ir organizuoja pagalbos teikimą.
2. Teikia informaciją apie nukentėjusių asmenų teises ir institucijas, kurios jas gali užtikrinti, o kai nukentėjęs asmuo yra vaikas, – apie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nurodo juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą.
3. Teikia informaciją apie įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas.
4. Teikia emocinę ir (ar) psichologinę pagalbą arba ją organizuoja.
5. Organizuoja nukentėjusių asmenų, kuriems reikia saugios vietos, laikiną apgyvendinimą (laikino apgyvendinimo paslauga, jei būtina, suteikiama nedelsiant bet kuriuo paros metu).

6. Teikia informaciją nukentėjusiems asmenims apie sveikatos priežiūros įstaigų teikiamas paslaugas.

7. Nukentėjusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir organizacijas.

8. Informuoja nukentėjusį asmenį, kuris tiesiogiai kreipiasi į pagalbos tarnybą, apie galimybę baudžiamojo proceso metu pateikti kompetentingai institucijai skundą dėl nusikalstamos veikos, nuo kurios jis nukentėjo, nurodo kompetentingos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą.

9. Teikia informaciją apie baudžiamajame procese kompetentingas institucijas (nurodo juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą) ir jų teikiamą pagalbą.

PAGALBOS TARNYBŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

<https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-integracija/pagalba-nuo-nusikalstamos-veikos-nukentejusiems-asmenims/pagalba-teikiancios-tarnybos-2024-m/>

Įstaigos pavadinimas	Veiklos vykdymo adresas	Telefono numeris	Elektroninio pašto adresas
Alytaus miesto moterų krizių centras	Topolių g. 10-18, Alytus	+ 370 651 69 959	info@ammkc.lt
Viešoji įstaiga Kupiškio dekanato „Caritas“	Gedimino g. 1A, Kupiškis,	+ 370 606 14 837	kupiskiocaritas@gmail.com
Anykščių moterų užimtumo ir informacijos centras	J. Biliūno g. 7, Anykščiai	+ 370 668 21 166	anyksciumoterys@gmail.com, anpagalba@gmail.com
Kauno apskrities moterų krizių centras	Vaidoto g. 115, Kaunas	+ 370 37 34 00 27, + 370 668 21 232	kriziucentras@kamkc.lt, pagalbastarnyba@kamkc.lt
Asociacija „Kauno moterų linija“	Vaidoto g. 115, Kaunas	+ 370 618 40 044, + 370 663 10 879	info@moterulinija.lt, pagalba.kml@gmail.com
Viešoji įstaiga Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras	Smilčių g. 5, Klaipėda	+ 370 463 50 099, + 370 655 21 030	pagalba@ksppc.lt, info@ksppc.lt
Kretingos moterų informacijos ir mokymo centras	Vytauto g. 9, Kretinga	+ 370 609 31 466	pagalba@kmimc.lt
Lietuvos agentūros „SOS vaikai“ Panevėžio skyrius	Rožių g. 19, Panevėžys	+ 370 699 86 866, + 370 684 80 600	paramosnai@gmail.com, pagalba.nukentejusiems@gmail.com
Marijampolės apskrities moters veiklos centras	Kęstučio g. 3-12, Marijampolė	+ 370 659 02 229, + 370 690 33 132	marpagalba21@gmail.com
Moterų informacijos centras	Žirmūnų g. 139-602 kab., Vilnius	+ 370 526 29 003, + 370 652 55 286	mic@lygus.lt, nukentejau@lygus.lt
Moterų teisių asociacija	Gedimino g. 47-105, Kaunas	+ 370 675 33 833	pagalba.mota@gmail.com
Moterų veiklos inovacijų centras	Aušros al. 64, Šiauliai	+ 370 690 33 788, + 370 652 24 232	mvic@splus.lt
Raseinių krizių centras	Vytauto Didžiojo g. 1, Raseiniai	+ 370 670 70 303	info@raseiniukriziucentras.lt, sptpagalba@gmail.com
Tauragės moters užimtumo ir informacijos centras	V. Kudirkos g. 9 (12 kab.), Tauragė	+ 370 690 33 163	taurage@moterscentras.lt
Telšių krizių centras	Džiugo g. 6, Telšiai	+ 370 671 16 590, + 370 603 51 559	kriziucentras@gmail.com, pagalba.telšiai@gmail.com
Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras	J. Basanavičiaus g. 7, Kuršėnai, Šiaulių r.	+ 370 617 53 247, + 370 615 10 512	danguole.kraskauskiene@spcpaslaugos.lt, sigita.jokubaitiene@spcpaslaugos.lt
Dingusių žmonių šeimų paramos centras	Laisvės pr. 60-718, Vilnius	+ 370 687 08 653	centras1@missing.lt, centras@missing.lt
Ukmergės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Deltuvos g. 19, Ukmergė	+ 370 340 46 526	ursvsb@gmail.com
Kovos su prekyba žmonėmis ir išnaudojimu centras	Rotušės al. 23, Kaunas; Respublikos g. 38, Panevėžys; Pramonės g. 2A3, Tauragė; Vytauto g. 17, Marijampolė	+ 370 671 32 147	centras@anti-trafficking.lt
Asociacija „Minties bitės“	Ežero g. 8-1, Šiauliai	+ 370 609 35 795, + 370 679 56 301	asociacija@mbites.lt, a.navickiene@mbites.lt
Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“	M. K. Paco g. 4, Vilnius	+ 370 699 90 866	pagalba@vilnius.caritas.lt
Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuras	P. Višinskio g. 34, Šiauliai	+ 370 684 96 357	isdrisk@zispb.lt
Mažoji bendrija „Ištrūk iš spąstų“	Ugniagesių g. 7-2, Alytus	+ 370 670 01 812	pagalbastarnybaistruk@gmail.com